

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1307
0106-2007

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor, precum și a doctrinei comuniste care a avut la bază lupta de clasă*, inițiată de 6 parlamentari din Grupurile parlamentare ale PNL (Bp. 222/2007).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă parlamentară are ca obiect de reglementare instituirea cadrului legal privind interzicerea însemnelor, organizațiilor și asociațiilor cu caracter comunist, precum și interzicerea promovării doctrinelor sau concepțiilor comuniste.

Inițiatorii acestei propuneri legislative susțin că „*deși evenimentele din decembrie 1989 au condus la înlăturarea regimului dictatorial comunist, legislația română nu a luat act de aspectele social-morale ale acestor evenimente, neluând niciodată măsura scoaterii în afara legii a oricărei doctrine sau ideologii de sorginte comunistă*”.

Potrivit art. 2 din inițiativa legislativă, prin „*organizație cu caracter comunist*” se înțelege orice grup format din trei sau mai multe persoane, care își desfășoară activitatea temporar sau permanent, în scopul promovării ideilor, concepțiilor sau doctrinelor comuniste și incitarea la ură de clasă. În această

categorie pot fi incluse organizațiile cu sau fără personalitate juridică, partidele și mișcările politice, asociațiile și fundațiile, societățile comerciale, precum și orice alte persoane juridice care îndeplinesc cerințele prevăzute de prezenta lege.

II. Observații și propuneri

1. Cadrul normativ actual oferă garanții suficiente pentru a preveni și a combate posibilele manifestări de extremism sau de incitare la ura de clasă, care constituie obiectul propunerii legislative.

Prevederi incidente în materie se regăsesc atât în *Constituția României*, cât și într-o serie de *legi speciale*.

Astfel, art. 30 alin. (7) din Constituție prevede că „*Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri*”.

De asemenea, art. 40 alin. (1) din Constituție, referitor la dreptul la asociere, dispune că „*Cetățenii se pot asocia liber în partide politice, în sindicate, în patronate și în alte forme de asociere*”, sub rezerva reglementată la alin. (2) al aceluiași articol care prevede că „*Partidele sau organizațiile care, prin scopurile ori prin activitatea lor, militează împotriva pluralismului politic, a principiilor statului de drept ori a suveranității, a integrității sau a independenței României sunt neconstituționale*”.

Menționăm că o serie de reglementări care au incidență în domeniu se regăsesc, de asemenea, în următoarele acte normative:

- *Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare*, prevede la art. 9 alin. (2) în cazul în care cerințele legale pentru constituirea asociației nu sunt îndeplinite: „*Dacă neregularitățile constatate privesc dispozițiile art. 40 alin. (2) din Constituție, pentru termenul fixat va fi citat și parchetul de pe lângă instanța sesizată, căruia i se vor comunica, în copie, cererea de înscriere, împreună cu actul constitutiv și statutul asociației. În acest caz, punerea concluziilor de către procuror este obligatorie*”;

- Codul penal în vigoare, Partea specială, Titlul I - *Infracțiuni contra siguranței statului*, conține următoarele incriminări: propaganda în favoarea statului totalitar - art. 166, acțiuni împotriva ordinii constituționale – art. 166¹, complotul - art. 167.

În cadrul Titlului IX - *Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială*, Cap IV - *Alte infracțiuni care aduc atingere unor relații*

privind conviețuirea socială, este incriminată la art. 317, instigarea la discriminare;

- *Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României*, în art. 3 lit. h) prevede „*Constituie amenințări la adresa siguranței naționale a României (...) inițierea, organizarea, săvârșirea sau sprijinirea în orice mod a acțiunilor totalitariste sau extremiste de origine comunistă, fascistă, legionară sau de orice altă natură, rasiste, antisemite, revizioniste, separatiste care pot pune în pericol sub orice formă unitatea și integritatea teritorială a României, precum și incitarea la fapte ce pot periclita ordinea statului de drept*”;

- *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii, cu modificările ulterioare*, prevede la art. 1: „*Pentru prevenirea și combaterea incitării la ură națională, rasială sau religioasă, la discriminare și la săvârșirea de infracțiuni contra păcii și omenirii, prezenta ordonanță de urgență reglementează interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii.*”;

- *Legea partidelor politice nr. 14/2003* prevede la art. 3 alin. (2) că „*Sunt interzise partidele politice care, prin statutul, programele, propaganda de idei ori prin alte activități pe care le organizează, încalcă prevederile art. 30 alin. (7), art. 40 alin. (2) sau (4) din Constituție*”.

2. Adoptarea acestei inițiative legislative ar intra în contradicție cu principiile directoare și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Precizăm că jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului este edificatoare în acest sens. Astfel, în Cauza Partidului Comuniștilor (Nepeceriști) și Ungureanu contra României (Hotărârea nr. 3 din 3 februarie 2005, publicată în Monitorul Oficial nr. 1044 din 24 noiembrie 2005), Curtea a hotărât că a fost încălcat art. 11 din Convenție, *libertatea de asociere*.

În speță, reclamantii au susținut că refuzul instanțelor din România de a admite cererea de înregistrare a Partidului Comuniștilor Nepeceriști ca partid politic reprezintă o încălcare a dreptului de asociere, garantat de art. 11 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale (CEDOLF).

Curtea a constatat că pentru interpretarea art. 11 din Convenție, acesta trebuie coroborat cu art. 10, care instituie *libertatea de exprimare*, deoarece *libertatea de asociere are ca scop și garantarea libertății de exprimare*.

În considerentele acestei hotărâri, Curtea „*a arătat că este gata să țină seama de contextul istoric al cazului, adică de experiența comunismului totalitar în România, înainte de 1989. Totuși, observă că doar acest context nu*

ar putea justifica necesitatea ingerinței în cauză, cu atât mai mult cu cât și în alte state părți la Convenție există partide comuniste cu ideologie marxistă.

În concluzie, Curtea a constatat că, în speță, a existat o violare a art. 11 al Convenției”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere aspectele menționate, Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Călin POPESCU - TĂRICEANU

Domnului senator Nicolae VĂCĂROIU

Președintele Senatului